

Sinodul arhidiecezan.

Sibiu, 14 Aprilie n.

Sedința a treia (Marți)

— Urmare —

Urmează raportul comisiei organizatoare.

S-a constituit astfel: președinte P. C. Sa, Arhimanditul Dr. Harion Puscașiu, substituit Parteniu C. Sma, iar actele au fost împărțite între mai mulți raportori.

Raportorul Nicolau Garoia referă asupra raportului general al consistoriului plenar. Fiind raportul tipărit și împărțit între deputați, se pune să fie considerat de cept, să fie luat în general la cunoștință și să fie alăturat la protocol. Se primește.

În special apoi propune, ca comunicarea făcută, comă în ziua de 12/24 Decembrie 1914 consistoriului mitropolitan a trimis telegramă omagială Maiestății Săse, Monarhului nostru, din prilejul împlinirii semicentenarului dela reînființarea mitropoliei noastre, și că Maiestatea Sa a binevoit a-și exprima cordiala mulțumită pentru această nouă manifestare a credinței probate, — să se iee la cunoștință. Se primește.

În legătură cu acest obiect se face propunerea din partea deputatului Romul Furdui, ca să se eternizeze și însemnatul fapt în actele sinodului, că Excelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit a împlinit *patruzeci de ani de Arhierie*. Vorbesc deputații Vasile Damian și Dr. Ioan Stroia apoi Lazar Triteanu, care propune, ca cele înămplăte Duminecă, când deputații sinodali s'au prezentat la Excelența Sa pentru a-l felicita, să fie trecute în procesul verbal al sedinței trecute.

Se primește, cu adausul făcut de deputatul Dr. Ioan Lupaș, ca atât vorbirea deputatului Andrei Bârseanu cât și răspunsul Excelenței Sale, să fie alăturate la protocol, ca anexe.

Raportorul Nicolau Garoia propune apoi, ca singuratele puncte din raportul consistoriului plenar și anume, I, referitor la statul preotesc, II, referitor la esebite, III, la sedintele consistoriale, IV, la protopresbiterate, V, la activitățile efectuate pentru sinodul arhidiecezan, VI, la reconstituirea organelor din protopresbiterate și parohii, VII, la sinoadele protopresbiterale și VIII, la alte diferite obiecte, să fie luate la cunoștință. Se primește.

Fată de decedatul asesor consistorial Galaeteon Șagă și fată de răposatul protopresbiter Zevedeu Mureșanu sinodul își exprimă condolențele și regretele prin sculare.

Urmează raportul comisiei bisericești. S-a constituit astfel: președinte Teodor Hermann, raportor Dr. Vasile Saftu, care propune, ca raportul consistoriului, ca senat bisericesc, adresat sinodului, fiind tipărit și împărțit între deputați, să fie considerat de cept, în general să fie luat la cunoștință și să fie alăturat la protocol. Se primește.

În special raportorul propune, ca introducerea, în care se spune, că s'au dat multe îndrumări bune în pastoraie arhieriești d-la izbucnirea înfricosutului război încoace, și că la intervenția consistoriului au fost numiți preoți militari pretutindene unde li se simția trebuința, să fie luate cu plăcere la cunoștință. Se primește.

Același raportor pune apoi ca singuratele puncte din raport, I—IX, să fie luate toate la cunoștință. Se primește.

A vorbit la acest raport deputatul Dr. Ioan Lupaș, care și-a exprimat dorința, ca în viitor să se comunice sinodului și aceea, că bunele sfaturi și îndemnuri, pornite dela centru, dela locul înalt, ce rezultate au dat și intrucât au fost ascultate și împlinite. Constată apoi, că datele statistice se deosebesc foarte mult de cele din anul trecut și nu sunt de absolută încredere. Propune deci, ca consistoriul să emită o comisiune, care să studieze chestia adunării datelor statistice, și să compună un elaborat, care apoi să fie discutat în conferințele preoțești și cele învățătoarești ca astfel să poată fi aflată calea cea bună, pe care să pot aduna date autentice statistice. Propunerea se primește.

Sedința se încheie la crele 12 fără un sfert, arunțându-se sedința proxima pe Mercuri, la orele 10 dimineața.

Rap.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Situația în nordul monarhiei.

Budapesta 14 April. — Din marșe cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

Situația e în general neschimbată. Pe cei mai mulți sectori ai frontului din Carpați au fost numai lupte de artilerie. Vitezele regimente ungare de infanterie Nr. 19 și 26 au recucerit în întreagă întinderea ei poziția, pe care ni-o luase mai înainte dușmanul spre nordvest dela pasul *Uzsook*. În *Galiția de sud-est* și în *Bucovina* e liniște.

General de divizie *Höfer*. Comandantul șefului de stat major

Pe frontul anglo-franco-ruso-german

Berlin 14 April. — Buletinul oficial al marșii cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Am zădărnicit atacul de noapte, pe care dușmanul l-a îndreptat în contra noastră la *Berry-au-Bac*.

Spre nordvest dela Verdun Francezii au aruncat eri înspre liniile noastre de luptă bombe, cari produceau gazuri galbene, tari și omorătoare. Intre *Maas* și *Mosela* luptele continuă.

Cu ocazia unui atac pe care Francezii l-au îndreptat cu mari forțe în contra liniei noastre de luptă *Meiserey Marcheville* dușmanul a pătruns într-o mică parte a pozițiilor noastre, dar l-am scos îndată de-acolo printr'un contra-atac. Atacurile îndreptate în contra noastră pe celelalte fronturi s'au izbit de rezistența pozițiilor noastre. Intre *Combrès* și *St. Mihail* au fost azi numai lupte de artilerie. În pădurea dela *Ailly* am respins trei atacuri dușmane, după ce încercările dușmanului de a ne arunca în aer câteva puncte n'au succes. Atacul, pe care Francezii l-au îndreptat în contra noastră pe ambele laturi ale șoselei *Essey-Flirey*, parte l-am zădărnicit, — și anume cel dat spre ost dela această șosea, — parte a trecut în luptă cu baioneta, din care noi am eșit învingători. În *Bois-de-Frèbre* n'au fost lupte. În *Vosgi* a dat fiasco eșirea, pe care Francezii au îndreptat-o în contra localității *Schnepfenriethkopf*, spre sud-vest dela *Metzerealt*.

Pe câmpul de operații dela est: La ost situația e neschimbată.

În chestia importului porumbului.

În chestia comunicatelor noastre anterioare cu privire la înzestrarea populației noastre mai s'arece porumb din România suntem autorizați din loc competent a da următoarele deslușiri:

Obținându-se un acord între guvernul nostru și cel român în chestia importului respective exportului de porumb se aduc la cunoștința celor interesați următoarele:

Porumbul menit pentru țărani noștri se lilefrează și se încarcă în vagoane de cătră *băncile populare din România*. Prețul unui vagon porumb — căci mai puțin nu se poate comanda — s'a stabilit definitiv cu prețul de 2900 cor loco stațiunea de încărcare. În această sumă de 2900 coroane sunt cuprinse: taxa de export, agiul, prețul porumbului și alte cheltuieli mărunte. În suma aceasta nu este însă cuprinsă taxa de transport din locul de încărcare până la stațiunea de descărcare, care trebuie plătită la sosirea vagonului în stația, unde are să se descarce.

Banii pentru un vagon sau mai multe au să se trimită în cel târziu 14 zile filialei „Albina” din Brașov, indicându-se precis și legibil adresa și stațiunea, unde are să sosească vagonul precum și

numărul vagoanelor comandate. Filiala „Albina” va transpune banii primiți împreună cu indicările făcute, băncilor populare din România.

Cu expedarea porumbului de cătră băncile populare se va începe, dacă nu vor obveni pedeci neprevăzute, în cel târziu 14 zile și exportarea va dura aproximativ 4 săptămâni.

Se vor lua în fine măsurile de lipsă ca porumbul încărcat să fie bun și uscat, iar în cazul când din vreo cauză careș care vagonul comandat nu va putea trece granița în Ardeal și astfel vagonul să nu ajungă la locul destinației, ca banii plătiți să fie restituiți.

Din același loc autorizat ni se mai asigură, că d-l dep. Dr. T. Mihali a esoperat la Budapesta ca guvernul nostru să nu rechiziționeze porumbul trimis din România, ceea-ce s'a notificat și guvernului român.

Aducând aceste la cunoștința celor interesați, lăsând de sine înțeles întreaga răspundere factorilor, cari au luat asupra-și sarcina nu tocmai ușoară de a providea populațiunea noastră cu porumb, — comunicăm celor cari ne-au trimis scrisori, că aceste le am predat frunt șului nostru, care ne-a rugat să aducem cele de mai sus la cunoștința celor interesați. Prin urmare comunicatul de sus să servească tuturor, ca răspuns la întrebările ce ni s'au pus prin scrisori.

Celor cari au comandat și plătit porumbul și se va comunica fie în scris fie prin ziarul nostru ziua, când vagonul respective vagoanele cu porumb au fost pornite din stațiunea de încărcare din România.

Ziarele românești dela noi s'nt rugate a reproduce acest comunicat în interesul celor ce sunt lipsiți de porumb.

Diferențul chino-japonez.

Din Berlin se anunță: «Rieck» află că ex-președintele Roosevelt e așteptat în China. Vizita să se consideră ca o înțelțire a prietății dintre America și China.

Ziarele din Paris prelegesc din New-York știrea că neînțelegerile ivite între chinezi și japonezi vor fi încredințate comisiei internaționale dela Haga care se va reuni după războiu.

«Berliner Zeitung am Mittag» află din Amsterdam că ziarele oficiale japoneze recunosc acum, că guvernul american a protestat contra cererilor Japoniei care se referă la Manchuria.

Jubileul de 25 ani

a institutului de credit și economii „Someșana” din Deș.

Deș la 9 April 1915.

Ziua de 8 April n. a. c., când acționarii grupați în jurul institutului de credit și economii „Someșana” din Deș au ținut a XXV-a adunare generală ordinară despre gestiunea anului 1914, a fost o zi jubilară și frumoasă pentru toți cei ce au participat la această adunare.

La cara 10 Ilustritatea Sa D-l Ioan Georgiu prelat-preposit în calitate de președint al direcțiunei deschide adunarea. În cuvinte alese face o reprimă asupra sfertului de veac trecut. Constată o lucrare conștientă pe teren economic, finanțiar și cultural și progresul neîntrerupt realizat în toată privința. Salută pe întemeietorul și conducătorul acestui institut, pe D-l Dr. Teodor Mihali, salută pe toți factorii grupați în jurul institutului și în special pe cel de față, apoi declară adunarea generală jubilară de deschisă.

Urmează constituirea adunării. Se aleg doi notari, doi verificători, și doi scrutațori. Trecând la ordinea de zise constată capabilitatea de hătărare a adunării.

Se primește unanim raportul direcțiunei, al comitetului de reviziune și toate propunerile direcțiunei referitoare la împărțirea profitului și la alte chestii din ordinea de z. Se dă absolutului atât direcțiunei cât și comitetului de reviziune.

Urmează alegerea membrilor în direcțiune și a comitetului de reviziune, ai căror mandat a esurat. În direcțiune s-a reales cu toate voturile Ilustritatea Sa D-l Ioan Georgiu prelat-preposit și D-l Dr. Clemente Barbul Asemenea sau reales cu totalitatea voturilor și membrii comitetului de reviziune. Ca membru nou între revizori în locul D-lui Mateiu Pop trecut în direcțiune, a fost ales D-l Alexiu Candale inginer silvic din Bistrița.

Sfârșindu-se ordinea de zi, D-l protopop Teodor Hermann în cuvinte

frumoase salută pe D-l președint Il. Sa Ioan Georgiu, ca unul din fundatorii băncii „Someșana” și ca pe președintele și conducătorul înțelept al direcțiunei, salută apoi pe D-l director executiv Dr. Teodor Mihali întemeietorul băncii și directorul ei dela început și le mulțumește în numele adunării pentru buna grijă ce o poartă atât față de institut cât și față de poporul nostru, pe care l-i servesc.

D-l Dr. G. Tripou salută cu drag pe toți cei grupați în jurul institutului. În special salută și stăpîni institutului Dr. T. Mihali, Il. Sa Ioan Georgiu pe vicepreședintele direcțiunei T. Hermann și pe toți susținătorii și pe muncitorii acestui institut dorindu-le tuturor prosperare și în viitor.

Domnul Dr. Teodor Mihali mulțumește tuturor de sentimentele și serviciile lor bune, ce au adus în epoca aceasta pentru institutul „Someșana” și pentru poporul nostru. Cere ajutorul lui Dumnezeu și în viitor.

Ilustritatea Sa D-l președint Ioan Georgiu mulțumind tuturor acționarilor și special d-lui director executiv pentru viul interes și sprijinul față de institut, dorind dela Dumnezeu prosperare și în viitor, încheie adunarea.

La prânz, toți cei prezenți precum și funcționarii institutului au fost oaspeții familiei Dr. Mihali și părtași ospitalității și mesii bogate dată de Ilustra Doamna Eleftera Dr. Mihali.

Pentru a judeca după merit activitatea institutului „Someșana” în comitatul Soinoc-Dobăcea, constatăm și fixăm următoarele date:

1. S'au votat ajutoare ordinare conform bilanțelor anuale și s'au folosit spre scopuri culturale peste 60.000—coroane. Apoi s'au votat ajutoare extra ordinare după trebuințele anilor peste 15.000 coroane. Multe școli și biserici s'au clădit și restaurat cu ajutorul Someșanei.

2. În ani economici slabi, s'a îngrijit de bucate pe sama țărâniimii, aducând bucate mai ales din România, necontând nici când la dobândă din afacerea aceasta. Tot așa și în anul acesta s'a comandat 100 vagoane porumb pentru populația din comitat. Greutățile de comunicație din zilele de azi au făcut transportul anevoios, dar e speranță, că în curând va sosi primul transport.

3. Institutul „Someșana” în regia proprie nu s'a ocupat cu porțelări de pământ, nici întreprinderi riscate nu a făcut. Dar totdeauna a ajutat poporul cu cumpărări de loc și de moșii, unde s'a convins de bonitatea afacerii. Țărani cumpărători și-au achitat debitele contrase și la nici o cumpărare nu s'au ivit pagube sau greutăți cu plățirea debitelor.

4. Capitalul societar a fost la fondare 100.000—cor. În anul 1896 cu a 2-a emisiune s'a urcat la 200.000—cor. În 1910 a urmat a 3-a emisiune, urcându-se capitalul la 400.000—cor. În 1911 s'a înființat filiala din Heandamare.

5. Funcționarii institutului, după împrejurări sunt bine plățiți. Pensa lor o asigură fondul de pensie din bilanț și separat asigurarea funcționarilor la Banca generală de asigurare din Sibiu.

6. Toți cei grupați în jurul „Someșanei” au fost totodată muncitori și sprijinitori a tuturor cauzelor culturale. În acest sens și-a lățeles „Someșana” menirea ei în decurs de 25 ani.

Dorim din inimă prosperare și înflorire institutului „Someșana” și pe viitor!

Un acționar.

Congelațiunile (înghețările) soldaților.

De Dr. med. Mircea Mocanu.

Intre bolile, cari ne-au răpît din front mulți soldați, mai cu seamă în campania de iarnă, ocupă un loc de frunte *congealațiunile* (în termen popular *înghețările*) mai cu seamă ale picioarelor, mai puțin ale mânilor și aproape de loc ale urechilor. Fiind că e așa de actuală tema asta și de un interes atât de general am să o descriu mai pe larg, așa după cum se descrie ori ce boală în tratatele de medicină.

Etiologie. Cauza principală a congealațiunilor nu e frigul exterior propriu zis, ci *perdere constantă și prea mare a căldurii vre-unei părți din corp*. Așa se explică de ce vremea umedă și

rece e mult mai periculoasă, decât grul uscat, pentru că se elimină prin piciorul umed. d. e. mult mai multă căldură decât prin piciorul uscat. Și tot din același motiv se înțelege ușor de ce picioarele, strânse în bocconci noștrii strâmți și de calitate inferioară suferă așa de dese congealațiuni, fiindcă e oprită libera circulațiune a sângelui și piciorul strimtorat nu-și poate restitui prin sânge cald și proaspăt căldura pierdută. E așa zicând întreaga congealațiune o moarte parțială.

Așa se explică mai departe de ce obvin mai des congealațiunile la picioare, decât la mâni, pentru că picioarele sunt mai expuse la împrejurările amintite, mâinile le mai pot freca, și astfel improspăta circulațiunea sanguină, afară de aceasta picioarele sunt mai sensibile și din cauză că sunt mai departe de centrul impulziv al circulațiunei sângelui, de inimă.

Congelațiuni de urechi nici n'am putut vedea în toată campania de iarnă a crâncenului război tocmai din cauza mânilor binefăcătoare, cari au țesut mîile de șepci de lână, cari păstrează așa de bine căldura corporală, după cum cel de-acasă păstrează amintirea celor ce s'au dus pe câmpul de război. Așa se explică mai departe, de ce noi avem mai multe congealațiuni, decât Rușii a căror infanterie au cizme largi și mai bune, sub cari ciorapii și obelele nu fac diferitele cute, cari opresc cu totul la ai noștri, circulațiunea sângelui. Se zice de altfel, că ghetetele nepractice ale infanteriei noastre vor fi eliminate după războiu.

Am mai auzit apoi, că Rușii în modernismul lor, care a surprins pe toți în războiul actual — merg și în această privință paralel cu procesele și cerințele igieniei; anume flecare infanterist, când la 3—4 zile e schimbat din front are prima grijă de-ași îngrijii picioarele cari ar fi așa de albe și pedicurate ca ale unei dame de capitală(?) Ai noștrii bieții și în privința asta sunt de compătimit, căci nu pot fi schimbați așa de des din front și sunt siliți să petreacă săptămâni întregi nedesculțați în trașeele lor umede.

Diagnoza. Un grad ușor de congealațiune îl recunoaștem după *hyperemia (roșea) pielii* — însoțită când de dureri când de mâncăruri chinuitoare — fiind puțin umflată și moale la pipăit partea respectivă de corp. Acestea sunt așa numite *congealațiunile superficiale*, sau de gradul I, cari se vindecă ușor prin pansamente cu vre-o pastă indiferentă.

Urmează celelalte grade al 2-lea și al 3-lea — când se necrotizează, se gangrenează pielea — sau și părțile mai profunde mușchi și oso, ce se crotă și un purci galben-verzui cu miros penetrant putrid. Partea gangrenată își pierde din zi în zi viața și se separă tot mai mult de partea sănătoasă prin așa numita *linie de demarcațiune*.

Acesta a fost momentul, după care cu toate chinurile bolnavului — conform principiului conservator — trebuiau până acuma medicii să aștepte cu amputația. Vom vedea numai decât la terapia marile progrese ale medicinei făcute de curând și în această privință (Va urma).

Pentru orfanii eroilor reg. 63 din Bistrița.

După multe zile grele și pline de suferință pe care ni-le aduce acest cumplit război, iată sosit-a și sfintele sărbători ale iunierii. Mă folosesc de ele ca de aici din lina de foc să vă urez celor de-acasă «Sărbători fericite». Bucurați-vă, dar nu uitați *că ouăle roșii ale acestor Paști sunt stropite cu sângele adevărat, ale fiilor neamului nostru*. Cozonaci și ouăle roșii de Paști ne sunt grațiile și șrapnelele cari lovesc mereu țerna și trupul nostru.

Fiind azi o zi frumoasă și puțină liniște mă'm tărăt mai pe brânci, mai pe genuchi, prin tranșee, printre trupuri schilode și cadavre, dela frate la frate, cerșind și adunând câte un ou roșu pentru orfanii regimentului nostru. Arătându-le tuturor colecta prima publicată în «Gaz. Transilvaniei» rugarea mea avu succes. Compania a 7-a de sub comanda d-lui locot. Nic. Szenkovics a contribuit suma de 335 cor. Laudă se cuvinte tuturor cari zvântă lacrimile orfanilor în deosebi bunul și bravul sergent *Câmraș Elisiu* care s'a ostentit cu colectarea.

Au contribuit următorii: Obert. Szenkovics 20 K. Serg. Camaras Elisiu C. 26.— Câte 10 K: Serg. man. Norb. Hausman, Ioan Demian stegar, Kis N. Pasca Pavel serg. Scheirich Karl, Tancs Teodor, G. K. M. Streiferth, Câte 5 K: Zegrean Mh. cadet Bob G. Callacs A. Lolicci Păre și Lolicci Nic. Bahura G. Negrian I. Lazar Greg. serg. maj. horzas. Câte 4 K: Sabo Elek Iepan Ilișe, Urian Vas. Bersantei Stf. Reglean Gr. Criste G. Buta Gr. Ilișe Andris, Szász Albert, Bob Traian, Sarmas Dtru. Ruacan Alex. 3 K. Capra Ignat, Câte 2 K: Reglean Tod. Voda G. Ohancvic O.

Boldi F. Mih. Făgărășian, Al. Hitcan, Morosan A. Bușta G. Ciaca P. Valean A. Moldovan I. Boierean C. și Andron, Ones Leon, Canpan I. Rozsor I. Pop I. Bărie Alex. Pop Ion Il. Bulț V. Bocea I. Dunăre Vas. Fătul I. Beches I. Timote D. Pop Teod. I. Szăvan Indr. Chifor Gab. Irimus Io. Tarta I. Petric Indr. Spin G. Sliorean I. David I. Andrican G. Malerian I. Rus Gr. I. Pop Io. Harangos G. Oros Vas. Zsorzs Vas.

Câte 1 K: Mureșan Ge. Rus Io. Il. Rus Ioan, Gelan Ștefan, Hasmas Te. Cosergar Gr. Morar P. Morar D. Vlaci Tr. Varga N. Petrișor P. Corni Vas. și Ge. Moroșan I. Urian L. Petroșan Vilim. Mohole I. Cosma N. Condor A. Ilie Vas. Sângeorzan V. Iurca I. Simionca P. Moroșan I. Coste Ion I. și Il. Dragomir Ge. Modî Ioan, Lingurar Pintie, Valcean Alex. Buta Fl. Morar Gustiu, Moga Vasiliu, Donat Alex. Coptil Teodor, Moise Vas. Sălvan I. Ilica Iacob, Doboca Pavel, Filip Pavel, Calo Marton, Todea Gya. Perhăita I. Moise I. Pop Marton Teac Șt. Schmidt Ioh. Mulțumindu-Vă de ospitalitate Vă salut Gh. I. Todea.

„Pentru sârmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor“.

In urma apelului nostru din numarul trecut al ziarului am mai primit următoarele contribuiri marinoase:

Transport din n-rul trecut 1601 c. 66 l.

D-l Sol. Făgărășian preot Drăguș . . . . . 2 >

Colecta d-nei Luisa Olteanu n. Bogdan soție de preot din Suciul de sus dela următorii domni: Dna Luisa Olteanu n. Bogdan 6 cor., d-l Ioan Oltean preot 5 cor.

Câte 2 cor.: Gavril Scribon învățător, Gavrilă Pop învățător, Groși, Gavrilă Bude învățător, Măgureni, Teodor Lazar, econom, Societatea de consum din Suciul de sus.

Câte 1 cor.: Ioan Bude teolog absolvent, Ioan Bude cantor Suciul de sus, Gavrilă Bizo I. Ioan econom, Teodor Opris, primar, Gregore Botha calif la consum, Mafteiu Burzo econom George Bizo I. Nicolae, econom Petru Cosma I. Mafteiu, econ. Vasalica Cosma I. Ioan, econ. Iacob Lazar, econ., Viorica Marchiș econ., Maria Chindriș I. Ioan, econ., Mariuca Burzo I. Ștefan, econ., Mariuca Lazar I. Teodor, econ. Anșea Ropan I. Ioan, econ. Petru Pașca I. Todor, econ.,

Petru Bizo a Paraschi, econom 50 f. Ioan Chendeș, econom, 40 f. D-na Catalina Pașca I. George 60 f.

In biserică s'au colectat suma de 33 c. 50 f. La o-altă . . . . . 72 >

Cercetașii români din Blaj . . . . . 8 c. 64 f.

D-l Ioan Dobreanu par. gr. cat. in Corbu. . . . . 4 >

La o-altă 1688 c. 30 f.

ȘTIRI.

— 15 Aprilie n. 1915.

Soldați honvezi distinși. Medalia de argint pentru vitejie cl. II. s'a conferit următorilor soldați din regimentul 24 de honvezi: fruntașii Pavel Columban și Ioan Maruca, honvezii Alexandru Csog, Ioan Alexia și Dumitru Oltean.

—Cu lauda preacvântă (Signum laudis) a fost distins locotenentul Aurel Birtolon din regim. 22 de inf.

Cu medalia de argint pentru vitejie cl. I. au mai fost distinși sergentul Ștefan Plesnicar din reg. 97 și sergentul major Iosif Gârban din reg. 35.

Pentru fondul ziaristilor. Au contribuit prin administrațiunea ziarului nostru d-l V. B. Munteșescu din Ruși 2 cor. și dl Vicențiu Nemeș v.-prot. in Sănmărtiniul-sărat 1 cor. Mulțumite.

Informații despre soldații noștri. La întrebările ce ni s'au adresat din mai multe părți răspundem următoarele:

Cine vrea să se informeze despre soarta vre-unui soldat plecat în război să scrie la adresa următoare: »Biroul de informație dela Societatea Crucea Roșie Ungară, Budapest, IV., Váci-utca 38«. Aici toate întrebările scrise în limba română se rezolvă prin Doamna Hortenzia Birăuțiu.

Cine vrea să afle despre vre-un soldat prizonier, ori să-i trimită scri-

soare ori bani, să scrie la adresa: »Hadi foglyokat gyamolitó és tudósító hivatal, Budapest, IX., Üllői-ut 1. sz. Toate scrisorile românești în acest oficiu le rezolvă Doamna Letiția Krejcy născ. Hodoș.

E de prisos deci a se adresa scrisorilor la alte persoane. Societatea »Crucea Roșie« și »Biroul pentru ajutorarea prizonierilor« are legăturile necesare și cu țările îndușmănite cu noi. Cine cunoaște adresa exactă a prizonierului și vrea să-i trimită bani se poate adresa la societatea »Hadi foglyokat gyamolitó és tudósító iroda« a cărei adresă am arătat-o mai sus.

Giipe, când moare și ura. Un episod indiosător ne povestesc știrile sosite de pe câmpul de luptă. Glasul aducător de moarte al tunurilor și puștilor, care n'a amuțit nici în săptămâna Paștilor, a trebuit totuș să se izbăvească de mărășia dumnezeiască a sfinței Dimineți, care aducea aminte lumii de învierea Dumnezeului Păcii și al iubirii. Această Dimineață a și fost consfințită acolo pe câmpul morții, pe câmpul urii nesăbuite, printr'un gest admirabil izvorât din nesăcatele misterii ale sfinței credințe ortodoxe. Căci Rușii s'au hotărât să facă acest gest, pe care îl relatăm în cele următoare după datele corospondentului de pe câmpul de războiu al ziarului »Az Est«.

Era în dimineața de Paști, o dimineață frumoasă ca puține altele din această primăvară. Razele urii soare cald, care surădea vesel pe cer, se jucău șgălnic cu pufușorii mugurilor, ce dau să se desvoaite. Un fior de plăcere cutreera par'că întreg văzduhul imoind inimile împetrite a'e luptătorilor înfrățiți cu moartea. O nouă viață se renăștea par'că în lagărele muncite. Pe fețele tuturor se răspândea un zîmbet senin alungând de pe ele încrețiturile înfrigorare, pe cari de atâta vreme le-o împiumutase gândul morții... Era o dumnezeiască dimineață de Paști...

Pe la amiază auzim deodată puflături scurte de automobil, care se și ivește îndată plin de praf și se'ndreaptă în goană spre lagărul arhiduceului Iosif. In automobil doi ofițeri. La stânga un înalt ofițer din armata austro-ungară, iar la dreapta ședea un ofițer străin îmbrăcat într'o manta sură și purtând un coif înalt de parădă. Șoferul flutura un steag alb, pe a cărui pânză se vedeau genți negre, lăsate de plumbi. In dimineața Paștilor venea în tabăra noastră un parlamentar rus... Automobilul se oprește; ofițerul rus se dă jos urmat de ofițerul austro-ungar. Ofițerii, cari se aflau prin jur salută ceremonios pe oaspele ruses, care răspunde cu aceeași ceremonie și întinde mâna fiecărui ofițer, care era de față. Arhiducele Iosif e înștiințat îndată, că îl așteaptă un reprezentant al armatei rusești. Până să sosească acesta trec câteva minute. Intrașea toți soldații din lagăr se adună în grupuri privind curioși. Pe șe câteva minute sosește arhiducele cu pași ușori și începe și se îndreaptă spre grupul, în mijlocul caruia se afla parlamentarul. Soldații și ofițerii îl fac loc plin de respect. Arhiducele trece, iar grupul se reînchide în urma lui.

La mijloc aștepta ofițerul rus în jînută de ceremonie extraordinar de sărbătorească; arhiducele salută ușor și întinde mâna parlamentarului rus. Ofițerul rus dă mâna cu arhiducele inclinându-se adânc apoi desface pachetul, ce avea în mână întinzând arhiduceului darul, pe care i-l'a trimis armata rusească; darul acesta se compunea din tradiționalele ouă și colacul de Paști; ouăle erau însă colorate în albastru

Arhiducele primește darul mulțumind. Ofițerul rus rămâne apoi ca oaspe la marele cartier general al nostru până după amiază, când se reîntorce cu automobilul cu aceeași ceremonie, ca la sosire.

»Biletul pentru pâine, mă rog«. De când s'a introdus și în Viena sistemul de a asigna pâinea prin bilete se face mult haz pe socoteala burghezilor nedeprișiți cu această inovație. Se știe, că conform acestui sistem nu se poate cumpăra pâine decât dacă ai bineînțeles pe lângă banii necesari și biletul, respective legitimația, care te îndreptățește să mănâci o bucată de pâine ori jîmbă.

A pățit'o însă interesant de tot cu acest sistem, un burghez din Viena. Acesta mergând într'o seară la teatru a uitat să-și ia de acasă biletul de pâine. Stă el cât stă la reprezentăție, până când deodată simte, că i-se face foame. Intra acte se și repede până la bufet să mănânce la lupteală o franzelă cu suncă. El însă își uitase, că nu poți înghiți nici o bucată dacă n'ai bilet. Cum ajunge în bufet întinde mâna, ia o franzelă și înghite odată din ea. Dumnișoara, care vindea însă știind că de mare e controlul autorităților, sare îndată și îi și cere biletul. Burghezul confuz îl spune, că l-a uitat acasă, dar îl va aduce mâine, acum însă îi dă banii. Dumnișoara însă nu se învoește de loc, ci îl silitește pe biletul om să pună franzela jos și să plătească prețul mușcăturii. Și fiindcă burghezul fâimând

mușcase cam a patra parte din franzelă îl și pune imediat să-i plătească 10 fleri, deoarece ce o bucată întreagă făcea 40 de fleri.

Așa pățesc în Viena uitucii, cari ... nu voesc să înțeleagă importanța biletului de pâine crezând, că e destul să ai bani, ca să poți mânca, ce-ți place.

In chestia făinei și a coptului de pâine. Poliția orașului a constatat, că ordonanțele guvernului privitoare la amestecarea făinei și la facerea pâneli și a altor copturi nu se consideră de toți locuitorii și brutarii de peticitorul orașului nostru, deoarece se mai coace și acum pâne din făină curată de grâu sau neajuns amestecată. Din cauza aceasta poliția provoacă pe toți, să se țină strict de ordonanțele în vigoare, căci în caz contrar, vor fi pedepsiți nu numai locuitorii brutarii și vânzătorii, cari coc altă pâne și alte copturi, decât cele admise, ci și toți aceli cari o cumpără.

Pentru masa studenților români din Brașov a mai contribuit Institutul de credit și economii »Cordiana« din Fofeldea 30 cor.

Primească marinimoșii donatori sincere mulțumite. Direcțiunea școalelor medii gr.-or. rom.

Conferențe economice. La agentura Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român, de pe 'colica din Brașov, se va ținea *Duminea în 5/18 Aprilie* a. c. o conferență populară economică publică despre mijloacele de traiu în ziua de astăzi.

Este de dorit ca să se prezente la această importantă conferență publică cât mai numărös, bărbați și femei.

»Cordiana«, institut de credit și economii în Fofeldea, cu Filială în Agnita, și-a ținut adunarea generală la 11 Aprilie a. c. sub prezidiul d-lui Iosif Lissai. A decurs în ordina. Capitalul societății este 120.000, fond de rezervă 53.000, de penz. 8.000, activele 750.000. Venitul curat 15.000. Dvidenda s'a votat cu 9%.—Adresa iest' numai: Ujegyház.

Știri din România. Eri în 1 Aprilie au fost încorporați tinerii din contingentul 1916, cari urmează să facă serviciul militar 1 an.

Tot eri au fost încorporați toți tinerii din contingent 1916 cari sunt studenți universitari și în mod excepțional elevii din clasa VIII-a cari fac parte din acelaș contingent.

—Dollul Curței MM. LL. Regele și Regina, luat în urma încetării din viață a M. S. Regelui Cerol I, încetează pe ziua de mâine, 5 Aprilie.

Mulțumesc pe această cale tuturor acelor b'nevoitori, cari din jalinicul incident al morții neuitatei mele fice *Otilia Neamțiu*, întâmplată în 4 Aprilie st. n. 1915, parte în persoană, parte în scris s'au exprimat condoleanțele, și prin cuvinte de mângăiere s'au încercat a-mi alina profunzua mea durere.

Mikéháza-Mica în 12 Aprilie 1915.

Vasile Neamțiu paroh-protopop

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp.

Redactor responsabil: Ioan Lacea

In laboratorul de analize chimice, microscopice și bacteriologice al *D-rului* Aurel Dobrescu, medic de spital, specialist în boale interne se efectuează: analize de urină, sânge, sucuri gastrice, scuipat, secrețiuni etc.

Consultațiuni: zilnic dela 11—3 oare d. a.

Brașov, Piața mare (Târgul-Cailor Nr. 4) Numărul telefonului 271.

Ionel Ciucășel
croitor de haine bărbătești
Brașov,
Târgul Florilor 18.
20—50

Antreprize de pompe funebre
E. TUTSEK.
Brașov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de băcănă Steaua Roșie.
Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentu-meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple **cu prețuri ieftine.**
Depou de cosciuge de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viena.
Fabricarea proprie a **cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.**
Depou de **gununi** pentru monumente și **plantici** cu cu prețurile cele mai moderate.
Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre propriu cu 2 și cu 4 cal, precum și un **car funebru** vânat pentru **copii**, precum și cioclii.
Comande întregi se execută **prompt și ieftin**, iau asupra-mi cu **transporturi de morți în străinătate.**
La cazuri de moarte a se adresa
E. Tutsek.
Telefon Interurb. 405.
25—26.

Specialitate de apă minerală.
Isvorul MATILD din odok
este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.
Apă minerală de primul rang
care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.
Beutura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale
care în urma conștiințului și îngrijirii conștiințioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondial renumite Gieshübler.
Cel mai bun semn
contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezeala absolută până la cea din urmă picătură.
Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma **E. O. & L. THEIL**, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.
Cu toată stima
Administrația isvorului, **Iosif György, Șepsibodok (Ardeal).**
64—200.

Sanatoriul din Sibiiu--Nagyszeben
așezat în parcul orășenesc („Stadtspark”) primește în grijă și tratament medical următoarele morhuri: morb de inimă, rinichi, stomac, zahăr, podagra (artrită), arteriosclerosă, emphisemă, astmă, bronchita catarală cronică, pleurită (și exudativă), morhuri de articulații și oasă, scrofulosă (și deschisă), morhuri (și rană) de piele și sânge; boale de nervi, tabes, afecțiuni a măduvei, spinărei și paraliseri; morhuri femeiești, anemiă, slăbire generală și reconvalența. — — — Prospecte și amănunte prin
Direcțiune sanatoriu în Sibiiu-Nagyszeben.

Magazin cu specialități
de
Mărfuri împletite și tricotaj,
de toate sorturile.
Fabrica de împletituri și tricotage Brașov.
J. TEUTSCH & Cie
18—50
STRADA PORȚII Nr. 6.

EMNE de fag pentru ars prima calitate
blane și tăiate, cu vașon, **Szikls József**
duse acasă ieftine se capătă la
Strada Neagră Nr. 5
Telefon 508.
Se poate comanda cu prețuri originale la
Kovács A. Trafica mare, Șirul florilor Nr. 13.
Fülöp J. Magazin cu delicatose Str. Vămei Nr. 31.
Benkő J. Librărie Strada Porții Nr. 52.
Gani I. Scheiu, Băile de abur Nr. 35.

TAILOR FOR GENTLEMEN

M. NEUMAN

CENTRALA: WIENA FURNIZORUL CURTEI ȘI CAMEREI IMPERIALE REGALE: SUCURSALE: **BRASOV** BUDAPESTA

Mare Depozit de Haine pentru Bărbați, Băeți și Fetițe

*. Toate în calitățile cele mai bune și croială elegantă, prețuri originale, fixe ** || Cereți catalogul nostru ilustrat. **

Magazinul

Berbecar & Czink

BRASOV, Str. Vămiei Nr. 7, Telefon 470.

Manufactură, Pânzării, Mode și Noutăți, confecțiuni pentru Dame.

Cel mai bine asortat în Lingerie pentru Bărbați și dame. — Prețuri fixe. — Mai ieftin ca ori unde. Casa de încredere.

AVIZ!

Recomandăm On. public mai înainte de urcarea prețurilor din cauza reducerii cantității materialului, — pentru sezonul de

Primăvară și Vară,

fabricatele noastre renumite, în asortiment bogat ca și în alți ani de **Giorapi de mătase, ață și bumbac pentru dame, bărbați și băeți.**

Mai recomandăm pentru

--- Sezonul viitor ---

Tot felul de **hainuțe și albituri pentru copilași** precum și **jacheluțe, manteluțe, bonete, pălăriiuțe** — modern executate. —

Cu toată stima

GEORGE FOITH & Co., Fabrică de tricotaj.
Deposit: Brașov, strada Porții numărul 24.

Moșie de arândat.

Biserica Sf. Nicolae din Brașov, dă în arândă pe 9 (nouă) ani consecutivi, începând cu 23 Aprilie vechi 1916:

Moșia Meteleu-Lipănescu

din plasa Câmpului, Județul Buzău, România

prin licitare publică verbală, admise fiind și ofertele închise. Licitarea să va ținea Luni în 20 Aprilie vechi 1915 la 10 oare a. m. în sala de ședințe a Comitetului parohial dela Biserica Sf. Nicolae din Brașov. Ofertele închise, însoțite de o garanție provizorie în sumă de 5000 (cinci mii) Lei, să vor trimite la adresa prezidentului Dr. Vasile Saftu, protopop, sau i să vor preda în sala de ședințe înainte de începerea licității.

La cerere trimitem condițiile generale pentru arândarea moșiei.

Comitetul parohial dela Biserica rom. ort. răs. Sf. Nicolae din Brașov.

Dr. Vasile Saftu, protopop, **Ioan Priscu,** paroh, prezident. secretar.

Negot nou de vâpseli de primul rang.

Aduc la cunoștința Onor. public, a vâpsitorilor de odăi și a comercianților că am deschis în

Brașovechi, strada lungă, No. —

Prăvălie de vâpseli și uleiuri,

bogat asortată cu toate sorturile de vâpseli. Am și un deposit de tot felul de scări.

Prețuri moderate. 35-50 **Serviciu solid.**

N. ARSU, Vâpsitor de odăi și comerciant de vâpseli.

MIHALY JENŐ

CROITOR DE HAINE BARBĂTEȘTI MODERNE.

BRASOV, Târgul inului Nr. 26, etajul I.

aduce la cunoștința On public, că pe lângă croitoria pentru bărbați, am înființat și

Croitorie pentru dame.

Confecționez ori și care îmbrăcăminte pentru dame, costume, bluze, rochi după cea mai nouă modă, pe lângă prețuri moderate.

Cu ocaziunea sezonului ce se apropie rog sprijinul Onor. public pentru amândouă întreprinderi.

38-52

Cu distincă stimă **MIHÁLY JENŐ.**

COVOARE LINOLEUM PERDELE

TELLMANN & SPEIL
Târgul Grăului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de **Linoleum** cu lucrători experți. Lucrările de **Linoleum** în Hotel Coroana sunt executate de firma de sus.

Pânzături, albituri de pat, se pot cumpăra cu prețul cel mai convenabil, în alegere mare, prețurile cele mai ieftine la

Ad. Nr. 21/1915.

De închiriat

în casele din Str. Prundului Nr. 47 două **cvartire luminoase și sănătoase**, constătătoare din câte 3 odăi mari, bucatărie, pivniță etc.

Informațiuni să pot lua dela dl. epitrop **Dumitru Lupan**, Piața Prundului Nr. 11.

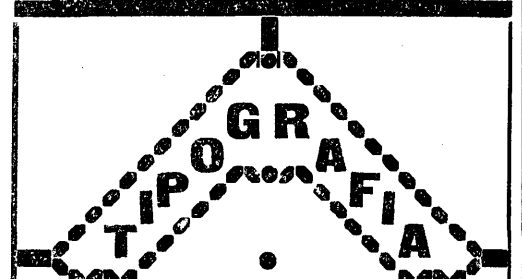
Viță americană altoită precum și **Port-Altoi** și **Butași-Americani**

furnizează renumita firmă:

Gaspari Friderich,

Mediaș, (com. Nagyküküllő.)

Selecțiunea garantată! Cereți catalogul!

A. MUREȘIANU:

BRANISCE & COMP

STRADA PRUNDULUI 15.

Modern aranjată în casele proprii, asortată cu tot felul de caractere de litere nouă, stă la dispoziția onor. clienți, cari doresc vre-o tipăritură ca Bilete de vizită, Bilete de logodnă, Bilete de nuntă, sau: cărți de școală, tipărituri de bancă etc. Ori ce fel de tipărituri: execută prompt și iute.

Cețiți și răspândiți „Gazeta Transilvaniei”.